



1 آبان - 17 ذی الحجه - 23 اکتبر

* 1 آبان در دفاع مقدس

* تشکیل مرکز زرهی سپاه پاسداران (1360 ش)

* شهادت شهید علیرضا خزلی (1361 ش)

اشاره: شهید علیرضا خزلی در سال ۱۳۴۳ش در شهر همدان در آغوش گرم خانواده جای گرفت، پدرش بهارعلی، با سعی و تلاش بسیار او را به مدرسه فرستاد و علیرضا توانست در سایه حمایت‌های بی‌دریغ پدر، تحصیلاتش را تا کلاس سوم راهنمایی به پایان برساند. او پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، به عضویت سپاه پاسداران درآمد و سبزیوش شقایق گشت. خزلی در زمان جنگ تحمیلی، به عنوان نیروی داوطلب به جبهه‌های حق علیه باطل شتافت و در تاریخ یکم آبان‌ماه سال ۱۳۶۱ هجری شمسی در مریوان ضمن عملیات چناره توسط گروهک مزدور کومله به شهادت رسید. جوان هجده ساله ایران اسلامی در نبردی خونین به آسمان پر کشید و جرحه‌نوش خوان گسترده الهی گشت. مزار پاک شهید علیرضا خزلی در شهرستان همدان قرار دارد.

* شهادت شهید محمدعلی سلطان محمدی (1362 ش)

اشاره: شهید محمدعلی سلطان محمدی در فروردین‌ماه سال ۱۳۳۴ش در روستای گوران از توابع شهرستان طالقان چشم به جهان گشود. مادر، او را با ذکر اهل بیت (ع) تربیت نمود و محمدعلی در سنین کودکی شیفته سیره ائمه اطهار (ع) گشت. ... و در سال ۱۳۵۶ش تحصیلاتش را در رشته ریاضی دانشسرای شهرستان ساری ادامه داد. ... سال ۱۳۵۸ش بعد از اخذ مدرک کاردانی در یکی از مدارس روستای دلگشا (از توابع شهرستان چالوس) مشغول به خدمت شد. او چهار مرتبه به میدان‌های نبرد حق علیه باطل رفت و در عملیات‌های رمضان، محرم و والفجر ۴ حماسه آفرید. آخرین بار سلطان‌محمدی در مردادماه سال ۱۳۶۲ش از طرف بسیج سپاه پاسداران نوشهر به جبهه مریوان اعزام شد و بالاخره مزد سال‌ها عبادات شبانه، قرائت قرآن، جهاد در راه سرافرازی اسلام را از خداوند متعال گرفت. بچه‌ها در آخرین لحظات به او گفتند: «محمدعلی ازدواج کن.» و او در مقابل اصرار دوستانش با خنده پاسخ داد: «در این عملیات شهید می‌شوم. اما اگر به شهادت نرسیدم، حتماً ازدواج می‌کنم.» سرانجام سرباز بیست و هشت ساله اسلام در روز یکم آبان‌ماه سال ۱۳۶۲ هجری شمسی در منطقه پنجوین عراق به دیدار حق شتافت و نامش را در جرگه شاهدان عملیات والفجر ۴ ثبت نمود.

* عملیات عاشورای 4 در منطقه هورالهوریزه (1364 ش)

اشاره: عملیات عاشورای 4 با هدف انهدام نیروهای دشمن در منطقه عملیاتی غرب دریاچه ام النعاج واقع در هورالهوریزه توسط سپاه پاسداران و در وسعتی در حدود 110 کیلومتر مربع صورت گرفت. در این عملیات 64 پایگاه و 7 آبراه در غرب دریاچه ام النعاج آزاد و بیش از صد فروند قایق بزرگ و کوچک و انواع سلاح‌های سنگین و نیمه سنگین و چندین انبار مهمات و ... از دشمن منهدم شد. به غنیمت گرفتن 27 فروند قایق، 4 قبضه خمپاره‌انداز، 2 قبضه توپ ضد هوایی و تعداد زیادی سلاح دوشکا و آرپی‌جی هفت از دیگر نتایج این عملیات بود. در این عملیات، دشمن بیش از سیصد نفر کشته و زخمی به جای نهاد، 25 پاسگاه منهدم شد، یک فروند هواپیمای دشمن سقوط کرد و 110 کیلومتر مربع از زمین‌های منطقه آزاد شد.

* 1 آبان در گذر تاریخ

* تشکیل جبهه ملی به رهبری دکتر «محمد مصدق» (1328 ش)

اشاره: در 18 مهر 1328ش، نوزده تن از رجال سیاسی از جمله دکتر محمد مصدق، به عنوان اعتراض به انتخابات دوره شانزدهم مجلس شورای ملی به دربار رفته و در آنجا متحصن شدند. همان افراد در روز اول آبان در منزل دکتر مصدق گرد آمده و جبهه ملی ایران را به رهبری وی تشکیل دادند. در نتیجه تلاش‌های این جبهه، انتخابات تهران و حومه، باطل اعلام شد. از آنجا که جبهه ملی یک حزب نبود، رهبران گروه‌ها و احزاب مختلف در آن عضویت یافتند. از این رو، این جبهه از گرایش‌ها و افراد مختلف العقیده و ماهیتاً متفاوت و حتی متعارض تشکیل شده بود. وقتی که جبهه ملی به مجلس راه یافت، رهبری ضد استعماری ملت ایران را با حمایت علما و مردم بر عهده گرفت و کوشید از رقابت آمریکا و انگلیس، به نفع مبارزه استفاده کند. مهمترین کاری که در آن مقطع به پیشگامی جبهه صورت گرفت، ملی شدن صنعت نفت ایران و خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس بود. این جبهه پس از قیام 30 تیر 1331، از جناح مذهبی به رهبری آیت‌الله کاشانی که رهبری با نفوذ در نهضت بود، فاصله گرفت و همین امر، موجب، وقوع کودتای 28 مرداد 1332 علیه دولت مصدق بود.

* شهادت عالم مجاهد «حاج سیدمصطفی خمینی» فرزند ارشد امام خمینی(ره) (1356 ش) اشاره: آیت‌الله حاج سیدمصطفی خمینی در آذرماه 1309 ش در قم به دنیا آمد و پس از گذراندن دوران ابتدایی، در 16 سالگی به تحصیل علوم اسلامی روی آورد. وی از سال 1330 در درس خارج پدر فرزانه خویش و آیت‌الله بروجردی حاضر شد و از محضر آیات عظام علامه طباطبایی، سیدمحمد محقق داماد، شیخ مرتضی حائری و سید محمد باقر سلطانی طباطبایی بهره برد. ایشان از سال 1341 همراه با امام به مبارزه با رژیم پرداخت و در پیشبرد نهضت اسلامی نقش بسزایی ایفا کرد. وی پس از تبعید حضرت امام به ترکیه، با سیل خروشان مردم خشمگین به خیابان‌ها آمد و به بیوت مراجع رفت. پس از این حرکت ضد رژیم، عوامل طاغوت او را دستگیر و پس از آزادی چند روزه، به ترکیه تبعید کردند. حاج آقا مصطفی پس از چند ماه حضور در ترکیه، در مهر 1344 ش به همراه پدر به نجف رفته و به درس و بحث پرداخت. ایشان از همان جا نیز شیوه‌های نوین مبارزه با شاه را دنبال می‌کرد و مشاوری برجسته و متعهد برای امام بود. در نجف، مدتی به دلیل کوشش‌هایی که علیه رژیم ضداسلامی عراق انجام داد دستگیر شد و او را به شدت از فعالیت‌های سیاسی منع کردند. سرانجام آیت‌الله مصطفی خمینی در اول آبان 1356 ش برابر با 9 ذی قعدة 1397 ق در 47 سالگی به شکل مرموزانه‌ای به شهادت رسید. حضرت امام، رحلت حاج سیدمصطفی را از الطاف خفیه الهی خواندند و در مورد فرزند دلبندشان فرمودند: «مصطفی امید آینده اسلام و ایران بود». بازتاب خبر ارتحال ایشان، ابعاد بسیار وسیعی به خود گرفت و در حرکت توفنده مردم انقلابی مؤثر بود. بدن مطهر آن شهید با آب فرات غسل داده شد و در کنار مقبره علامه حلی در صحن امام علی(ع) مدفون گردید. از آیت‌الله حاج سید مصطفی خمینی آثار متعددی بر جای مانده است که مکاسب محرمة در 2 جلد، تفسیر قرآن در 3 جلد و کتاب الاصول از آن جمله‌اند.

* اعلام اعطای پروانه اقامت به محمدرضا پهلوی در آمریکا توسط کارتر (1358 ش) اشاره: با فرار محمدرضا پهلوی از ایران و پیروزی انقلاب اسلامی، وی به عنوان یک مزاحم برای اکثر کشورها تلقی می‌شد چرا که ورود شاه به هر کشور، منافع داخلی و خارجی آن کشور را در معرض خطر قرار می‌داد. از سوی دیگر آمریکا که هنوز به داشتن روابط با ایران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی امیدوار بود، نمی‌خواست با پذیرش شاه، به اعتبار و جایگاه خود لطمه بزند. با این حال، در اواخر مهرماه 1358 که سفر محمدرضا به آمریکا اعلام شد و مسئله مداوای پزشکی و نیاز به استراحت عنوان گردید، جیمی کارتر رئیس جمهور وقت آمریکا با فرستادن یک پروانه اقامت در آمریکا برای وی و همراهانش تلاش نمود حضور شاه در این کشور را به مشکلات جسمی و بیماری وی ارتباط دهد نه مسائل سیاسی. این عمل در موقعیتی صورت گرفت که مسؤولان نظام اسلامی، برای محاکمه شاه، تقاضای استرداد وی را از دولت‌ها داشتند. حضور شاه در آمریکا یکی از دلایل به وقوع پیوستن اشغال لانه جاسوسی آمریکا در تهران توسط دانشجویان پیرو خط امام در 13 آبان آن سال به شمار می‌رود.

* انتخابات دوره سوم مجلس خبرگان رهبری (1377 ش) اشاره: سومین دوره مجلس خبرگان رهبری در سال ۱۳۷۷ در حالی افتتاح و مشغول به کار شد که چالش‌های نوینی در کشور بروز کرد اوضاع و شرایط تازه ای ایجاد شده بود، چنین وضعیتی، حضور هوشمندان و مدبرانه خبرگان را طلب می‌کرد و کمترین مسامحه آنان در این عصر به عاملی برای گسترش شبهات و سوء استفاده چالشگران داخلی و خارجی تبدیل می‌گردید.

* روز آمار و برنامه ریزی اشاره: نقش روز افزون آمار و اطلاعات به عنوان پیش نیاز کلیه تصمیم‌گیریها، سیاستگزاری‌ها و برنامه ریزی‌ها بر کسی پوشیده نیست. این نقش در عصر اطلاعات به قدری بدیهی است که نظام آماری کشورها و حجم و کیفیت بانک‌های اطلاعاتی آنها نه تنها یکی از مهمترین شاخص‌های توسعه یافتگی کشورها به شمار می‌رود، بلکه متقابلاً نیز سیاستگزاری‌ها و برنامه ریزی‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها، بدون در اختیار داشتن آمار کافی، صحیح و دقیق و بهنگام ممکن نیست. آرایه‌های آماری صحیح و مبتنی بر روش‌های علمی از اهمیت بسزایی در توسعه پایدار کشور برخوردار است و نظر به اینکه مصرف‌کنندگان آمار در بسیاری از مواقع تعاریف و مفاهیم آماری مورد نیاز خود را نمی‌دانند و به همین دلیل از آمارهای موجود بهره‌برداری کافی به عمل نمی‌آورند.

* نمایندگان 9 کمپانی از شش کشور بزرگ عربی برای تقاضای افزایش تولید نفت وارد تهران شدند (1352 ش)

* به موجب آمار منتشره، در تهران به طور متوسط هر روز سه نفر در اثر تصادف اتومبیل کشته می‌شوند (1354 ش)

* کارکنان اداره پست و تلگراف اعتصاب خود را بطور مشروط شکستند (1357 ش)

* 17 ذی الحجه درگذر تاریخ

* درگذشت مجتهد بزرگ، آیت الله «آقا رحیم ارباب اصفهانی» (1396 ق)

اشاره:

آیت‌الله آقا رحیم ارباب اصفهانی در 12 جمادی الاول سال 1297 ق در اصفهان به دنیا آمد. پس از کسب مقدمات و سطوح حوزه، از محضر درس اساتید برجسته‌ای همچون ابوالمعالی کلباسی، آخوند ملامحمد کاشی، سیدمحمدباقر درچه‌ای و میرزا جهانگیرخان قشقایی بهره‌ها گرفت و با آیت‌الله سیدحسین طباطبایی بروجردی هم مباحث بوده است. آیت‌الله ارباب اصفهانی به تأسی از استاد عارف و حکیم خود، جهانگیرخان قشقایی، جز در هنگام اقامه‌ی نماز جمعه و جماعت، عمامه نمی‌گذاشت. وفات این فقیه بزرگ در شب عید غدیرسال 1396 ق در 99 سالگی روی داد.

* تاسیس سلسله ی ایلکانی یا آل جلایر توسط شیخ «حسن بزرگ» (740 ق)

اشاره:

همزمان با انحطاط ایلخانان مغول، عده‌ای از سرداران ایلخانی سر به استقلال‌خواهی برداشتند و آل جلایر یا ایلکانیان از همه نیرومندتر شدند. ایشان عراق و آذربایجان را سال‌ها در دست داشتند. جلایریان یا امرای ایلکانی که مؤسس آن شیخ حسن بزرگ بود، بغداد را به عنوان پایتخت زمستانی و تبریز را پایتخت تابستانی خود برگزیدند. این خاندان از سال 736 تا 814 ق بر نواحی غربی ایران و نقاط مجاور بین‌النهرین حکومت کردند.

* تولد «محب‌الدین سرایی» مفسر و فقیه مسلمان (790 ق)

اشاره: محب‌الدین سرایی، مفسر و فقیه مسلمان در قاهره به دنیا آمد. این دانشمند مسلمان، همه‌ی عمرش را به تحصیل و تدریس پرداخت و در زمینه‌ی علوم دینی، دانش بسیاری کسب کرد. او در ادبیات عرب، فقه، اصول فقه، حدیث و منطق مهارت پیدا نمود و سپس در مدارس قاهره به تدریس پرداخت. حاشیه برکشاف و النهایه از آثار اوست.

* وفات فقیه بزرگوار آیت‌الله «سیدمرتضی فیروز آبادی» (1410 ق)

اشاره: سید مرتضی حسینی فیروز آبادی در آخر ربیع الاول سال 1329 قمری در نجف اشرف و در خانواده‌ای اهل علم و فضیلت به دنیا آمد. ایشان ضمن تحصیل به تألیف و تدریس نیز اشتغال داشت و رنج‌های بسیاری در تهیه‌ی مدارک کتاب ارزشمند خود با نام «فضائلُ الحُسمه» بر خود هموار نمود. آیت‌الله فیروز آبادی از محضر اساتید بزرگی همچون ایروانی، سیدابوالحسن اصفهانی و غروی کمپانی بهره‌ی وافر یافت و شخصیت عرفانی او در خدمت حاج سیدعلی قاضی شکل گرفت. از این عالم ربانی آثار ارزشمندی بر جای مانده است. که فضائلُ الحُسمه، السَّبعةُ مِنَ السُّلَف، عِنايَةُ الاصول و القُرُوعُ المِهْمَةُ فی احکام الامة... از آن جمله‌اند. آیت‌الله فیروز آبادی پس از کسالتی ممتد و شدائد فراوانی که بعثیان بر وی وارد نموده بودند، سرانجام در 81 سالگی دار فانی را وداع کرد و به سرای باقی شتافت.

* 23 اکتبر درگذر تاریخ

* تولد «پیر لاروس» ادیب و لغت‌شناس فرانسوی (1817م)

* روز استقلال «لائوس» از استعمار فرانسه (1953م)

* آغاز قیام ملی مجارستان بر ضد اتحاد جماهیر شوروی (1956م)

* مرگ «تئوفیل گوتیه» نویسنده و شاعر معروف فرانسوی (1872م)

* آغاز جنگ تاریخی «العَلَمین» در شمال افریقا در جریان جنگ جهانی دوم (1942م)

* تولد «عبدالعزیز رنتیسی» رهبر جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (1947م)

* درگذشت «پل مولر» شیمی‌دان برجسته سوئیس و کاشف د.د.ت (1965م)

* مرگ «الکسی کاسیگین» سیاست‌مدار معروف شوروی سابق (1980م)

* انفجار مقر تفنگ‌داران امریکایی و فرانسوی در بیروت پایتخت لبنان (1983م)